

PRILOGA k Pravilom šolskega reda

S sprejemom Pravil šolskega reda veljajo posebna pravila ravnanja v prostorih in pravila ravnanja pri dejavnostih.

Pravila ravnanja v prostorih:

- hodniki in sanitarije,
- jedilnica,
- garderobi,
- igralnica,
- knjižnica,
- športna dvorana,
- mala telovadnica,
- delavnica tehnike in tehnologije,
- učilnice fizike, kemije in biologije,
- računalniška učilnica,
- gospodinjska učilnica,
- igrišče.

a) hodniki in sanitarije:

- Učitelji opravljajo dežurstvo na hodnikih in v sanitarijah pred poukom in med odmori po določenem razporedu.
- Učenci hodijo po hodnikih in stopnicah umirjeno, se ne prerivajo, drsajo, tekajo, ne preskakujejo stopnic, ne kričijo.
- Malicajo v učilnicah oziroma jedilnici, hrane in pijače ne prinašajo na hodnik in v stranišča.
- Učenci praviloma uporabljajo sanitarije v tistem nadstropju, kjer imajo pouk.
- Toaletni papir, vodo, milo uporabljajo varčno.
- Prepovedano je zaklepanje nezasedenih stranišč, tiščanje vrat, plezanje preko pregrad.
- Učenec je dežurnemu, oziroma najbližjemu, učitelju dolžan prijaviti nepravilnost, nenamerno ali namerno povzročeno škodo, ki jo opazi.
- Pri pitju vode na hodnikih pazijo, da ne zmočijo tal.
- Namerne poškodbe bo potrebno plačati po veljavnem ceniku oziroma ocenitvi škode.
- Prepovedano je vsako sklanjanje preko ograje ali sedanje na ograjo na hodnikih in stopnišču.
- Na dežurnem mestu je lahko samo dežurni učenec.
- Učenci so dolžni upoštevati opozorila in navodila dežurnega učitelja in ostalih strokovnih delavcev šole.

b) jedilnica:

- Jedilnica je prostor, v katerem se lahko učenci poleg časa za malico in kosilo, zadržujejo tudi med prostimi urami oziroma, ko čakajo na pouk. V jedilnici se po 6. uri zjutraj dalje zbirajo tudi vozači. Dežurni učitelji so prisotni v jedilnici od 7. ure zjutraj do 13. ure in 25 minut.
- V jedilnico učenci vstopajo v šolskih copatih, torbe odlagajo ob ograjo. Od 14. ure do 14. ure in 15 minut: malica za učence OPB1. Čas kosila: od 11. ure do 13. ure.
- Pred vsakim obrokom si učenci temeljito umijejo roke. Mirno in strpno počakajo v vrsti.
- K razdelilnemu pultu vstopajo vedno skozi desna vrata in izstopajo skozi leva.

- Pogovarjajo se tiho, ne povzročajo dodatnega hrupa. Do oseb, zaposlenih v kuhinji, so spoštljivi.
- Hrano, pijačo in jedilni pribor zlagajo na pladenj.
- Pri jedi pravilno uporabljajo jedilni pribor. Če se hrana in pijača razlijeta ali padeta na tla, za seboj počistijo. Pribor za čiščenje dobijo v kuhinji.
- Po jedi pladenj in ostanke hrane pospravijo. Po potrebi počistijo tudi mizo.
- S hrano se ne igrajo, iz nje se ne norčujejo in spoštujejo jedilnik.
- V jedilnici sta ves dan na voljo čaj in voda. Dostop do njiju imajo vsi učenci. Kdor tekočino polije, za sabo pobriše.
- Učencem, ki so s šolskimi obveznostmi zaključili, se ni dovoljeno zadrževati v jedilnici.

c) garderobi:

Na šoli sta dve ločeni garderobi: garderoba za 1. triletje in garderoba za 2. in 3. triletje. Pravila veljajo za oba prostora.

- Učenci ob začetku leta dobijo v uporabo garderobno omarico.
- V garderobni omarici lahko učenci odlagajo osebne predmete, in sicer: šolske copate, obleko in obutev. Dežnike odlagajo v za to pripravljene posode. Predmetov in snovi, ki ne sodijo v šolo, učenci ne smejo odlagati v garderobnih omaricah.
- Za obleko, obutev, vredne predmete (verižice, ure, prstani, denarnice in različne naprave) in denar, ki jih učenci odlagajo v garderobne omarice, šola ne odgovarja.
- Notranjost in zunanost garderobnih omaric mora biti urejena.
- Garderobne omarice ne smejo biti popisane, polepljene, pobarvane, namerno odrgnjene ali kako drugače poškodovane. Vsaka poškodba omarice ali kraje se javi dežurnemu učitelju, ki ustno ali po potrebi pisno obvesti razrednika in hišnika.
- O storjeni škodi razrednik obvesti starše povzročitelja škode.
- Med poukom in po pouku se v prostoru garderob ni dovoljeno zadrževati.
- Zunanji dostop do garderob je od 8. ure do 11. ure zaprt oz. zaklenjen. Učenci, ki prihajajo v šolo med omenjenim časom, vstopajo v šolo skozi glavni vhod.
- V garderobe 1. triletja imajo dovoljen vstop tudi starši ali spremljevalci mlajših učencev, ki jih vodijo v šolo oz. iz šole. Ostalim obiskovalcem je vstop skozi garderobi prepovedan. Izjemoma lahko starši prinesejo pozabljeno učenčevo opremo v učenčevo omarico v garderobi ob spremstvu učitelja, ki dežura v jedilnici.
- Ob začetku počitnic in ob koncu šolskega leta učenec izprazni svojo garderobno omarico in jo pusti odprto.
- Ravnatelj, pomočnica ravnatelja, razrednik ali dežurni učitelj v jedilnici lahko iz posebej utemeljenih razlogov opravijo splošen ogled notranjosti omaric brez prisotnosti učencev.

č) igralnica:

- Igralnica je namenjena učencem 1. razreda.
- Učenci lahko vstopajo v igralnico le z dovoljenjem in v spremstvu učitelja.
- Igralnica je majhen prostor in je namenjen izključno umirjeni igri.
- Igrače, ki jih uporabijo, učenci vedno pospravijo na svoje mesto.
- V omarah, ki so v igralnici, hranimo različne pripomočke za učni proces, ki jih je dovoljeno uporabljati le v dogovoru z učitelji 1. triade.

d) knjižnica:

- Učenec vstopa v knjižnico v copatih.
- Imeti mora čiste roke.
- Knjižničarki predloži člansko izkaznico in gradivo, ki ga vrača.

- Šele nato izbira novo gradivo.
- Izbrano pokaže knjižničarki, ki ga vpiše v računalnik, nato lahko zapusti prostor.
- V ta prostor ne sme prinašati hrane in pijače.
- Torbo pušča na določenem prostoru, ki ga določi knjižničarka.
- Dokler se zadržuje v knjižnici, ne kriči, se ne preriva in skrbno ravna s knjigami.
- Audiovizualnih in multimedijskih sredstev ne sme uporabljati brez dovoljenja knjižničarke.
- Razločno in pravilno mora vnašati osebne podatke na list evidence uporabnikov multimedijske opreme.
- Uporablja lahko le dogovorjene in preverjene programe (v dogovoru z učiteljem, pri katerem učenec dela seminarsko nalogo).
- Osebnih datotek učenci ne smejo shranjevati na računalnik.
- Kršenje pravil (sporne spletne strani, nakupovanje preko spleta, vnašanje osebnih podatkov in drugo) se kaznuje s prepovedjo uporabe računalnika.
- Film si lahko učenci ogledajo le, če je zbrano več kot pet zainteresiranih učencev.
- Učenec sme tiskati le gradivo, ki ga potrebuje pri učno vzgojnem procesu do največ 5 strani.
- Izposojeno gradivo mora vrniti do dogovorjenega roka.
- Novega gradiva si ne more izposoditi, dokler predhodnega ne vrne.
- Poškodovano, izgubljeno gradivo mora nadomestiti z novim, enakovrednim.
- Izposojeno revijalnega tiska mora uporabnik zabeležiti v zvezek.

e) športna dvorana:

- Učenec v športno dvorano ne hodi s copati, s katerimi hodi zunaj, in tudi ne s copati, ki imajo na podplatu črno gumo.
- V garderobah in na straniščih skrbi za red in čistočo.
- Učitelj, ki izvaja uro, po potrebi izvaja tudi nadzor v garderobah in na straniščih.
- Učenec ne prinaša s sabo nakita in ostalih vrednih predmetov.
- Izgubljene vrednejše predmete (zlatino, ure, mobilne telefone in drugo) hrani ravnatelj ali pomočnica ravnatelja.
- Pri miru pusti športno orodje in pripomočke, dokler ne dobi dovoljenja učitelja, da jih lahko uporabi.
- Učitelja počaka pred vhodnimi vrati v dvorano, četudi so odklenjena.
- Športno opremo prinaša v vrečki. Obvezna je kompletna športna oprema po navodilih učiteljev športne vzgoje.

f) mala telovadnica:

- V telovadnici mora biti pred uporabo pregledano in popravljeno vse telovadno orodje, da ne bi prišlo pri pouku športne vzgoje, interesni dejavnosti ali drugi vrsti vadbe do nesreče. Pregled opravijo strokovni delavci, ki uporabljajo malo telovadnico v prisotnosti hišnika.
- Vsako okvaro orodja med šolskim letom je treba pisno javiti hišniku, med tem pa se uporaba okvarjenega telovadnega orodja ne sme uporabljati.
- Za malo telovadno orodje skrbijo vsi uporabniki male telovadnice. Po vadbi ga morajo pospraviti na svoja mesta.
- Organizatorji prireditve v mali telovadnici (ples, predavanja, ...) morajo telovadnico predhodno ustrezno pripraviti in jo po zaključku prireditve tudi pospraviti v stanje pred prireditvijo (namestijo športne pripomočke na mesta, kjer so bili pred prireditvijo).
- V telovadnici učenci ne smejo biti brez nadzorstva. Vsaka skupina vstopa v telovadnico samo v spremstvu učitelja ali vaditelja. Kadar je telovadnica prazna, mora biti zaklenjena. Ključke hranijo učitelji oziroma čistilka.

- V garderobah se učenci pripravijo na pouk športne vzgoje. Vredne predmete (očala, nakit, ipd.) prinesejo s seboj v telovadnico in odložijo na dogovorjeno mesto. Za stvari, ki ostanejo v telovadnici, odgovarjajo učenci sami.
- Učenci morajo biti pri pouku športne vzgoje oblečeni tako, da njihova obleka ne more povzročiti nesreč (preširoke majice, neustrezni drseči copati, nespeti lasje, nakit, ipd.)
- Učitelji morajo pri težjih vajah skrbeti za varno izvedbo vaj, to je, da varuje učenca učitelj sam ali ob pomoči drugih učencev.

g) delavnica tehnike in tehnologije:

- V učilnici oziroma delavnici se mora vzdrževati red in čistoča. Prehodi med delovnimi mesti ne smejo biti založeni in onesnaženi.
- V učilnico oziroma delavnico tehnike in tehnologije ne smejo vstopiti učenci sami brez prisotnosti učitelja. Ob koncu učne ure zapusti učitelj učilnico kot zadnji.
- Orodja morajo biti shranjena v omari v delavnici ali kabinetu. Pred praktičnim delom učitelj pripravi na delovno mizo le orodja, ki jih bodo učenci potrebovali. Učenci sami ne jemljejo orodij iz omar. Po delu učenci orodja spravijo na odrejena mesta na delovni mizi.
- Učenec je dolžan po delu svoje delovno mesto očistiti in zapustiti urejeno. Za čiščenje uporablja čistilna pomagala (metlico, ...).
- Pri delu, kjer odletavajo delci in se praši, morajo učenci obvezno uporabljati varnostni predpasnik, varnostna očala, kapo in rokavice.
- Učenec ne sme samostojno zaganjati strojev. Pri strojih dela učenec vedno pod nadzorstvom učitelja.
- Napake na strojih in čiščenje stroja opravljamo le takrat, ko stroj miruje.
- Ko je stroj v pogonu, se učenec ne sme odmakniti od stroja. Če mora stopiti stran, stroj izključi in odide, ko se stroj ustavi.
- Pri delu z električnimi pripravami je nujno uporabljati orodje z izoliranimi ročaji in se strogo ravnati po varnostnih predpisih.
- Dela z lahko vnetljivimi materiali opravljamo na določenih mestih, ki ne smejo biti blizu grelnih naprav in delovnih mest.
- V vsaki učilnici oziroma delavnici mora biti gasilni aparat. Rok obnavljanja vsebine gasilnega aparata je določen in označen na nalepki na aparatu. Rokov se moramo točno držati. Za to skrbi hišnik.
- V vsaki delavnici je omarica za prvo pomoč. Prvo pomoč nudi učencu učitelj, ki se ob nezgodi nahaja v učilnici. Po nudenju prve pomoči učitelj obvesti o nezgodi razrednika, v nujnih primerih pa tudi zdravnika in reševalno službo in starše.
- Za varnost učencev pri pouku tehnike in tehnologije je odgovoren učitelj, ki mora z varnostnimi predpisi seznaniti vse učence in poskrbeti za izvajanje le-teh.

h) učilnici fizike, kemije in biologije:

Poleg splošnih pravil, ki veljajo za red v učilnicah, tu velja še:

- pripomočki in pribor za vaje ostanejo na za to dogovorjenih mestih do prihoda učitelja, ki da navodila za njihovo uporabo,
- za omaro, ki je zaklenjena, ključ hrani učitelj,
- mize po vajah pospravijo učenci v ustaljen red,
- pri vajah in poskusih se učenci držijo navodil,
- po vseh oblikah dela učenci pospravijo mize v dogovorjen red, to je v dve vrsti po tri mize s prehodom po sredini in ob staneh,
- učni pripomočki ostanejo na mestu do prihoda učitelja in se uporabljajo le pod nadzorom le-tega,
- učenci ne odpirajo omar, ne da bi imeli navodila učitelja.

i) računalniška učilnica:

- Učenec vstopi v računalniško učilnico v copatih.
- Imeti mora čiste roke.
- V ta prostor ne sme prinašati hrane in pijače.
- Svoje diskete, zgoščenske in USB ključe mora pustiti zunaj, oziroma doma.
- Iz spletnih strežnikov in drugih nosilcev podatkov ne sme nameščati podatkov na delovno postajo.
- V računalniški učilnici se praviloma ne sme zadrževati brez nadzora učitelja.
- Opremo uporablja le po navodilih učitelja.
- Skrbi, da ne poškoduje opreme v računalniški učilnici.
- V tem prostoru ne uporablja programov za IRC.
- Osebnne podatke na list evidence uporabnikov vpiše pravilno in razločno.
- Namerne poškodbe na računalniški opremi plača po veljavnem ceniku.
- Opremo zapusti tako, kot jo je dobil – nepoškodovano.

j) gospodinjska učilnica

V učilnici se učenci ravnaajo po navodilih učitelja:

- kozarce, skodelice in drugo posodo jemljejo učenci iz omaric le z učiteljevim dovoljenjem,
- živil, gospodinjskih aparatov in drugih predmetov, ki so odloženi na delovnem pultu, se učenci dotikajo le z dovoljenjem učitelja,
- štedilnik in druge pripomočke vključujejo le po navodilih učitelja,
- previdni so pri delu z ostrimi predmeti,
- roke si umivajo le pri umivalniku,
- posodo pomivajo v pomivalnem koritu,
- smeti odlagajo v koš za smeti.

Pri praktičnem delu upoštevajo naslednja pravila:

- nadenejo si zaščitno obleko in si umijejo roke,
- očistijo delovno površino z ustreznim čistilnim sredstvom,
- pregledajo navodila za delo in recept,
- pripravijo pripomočke in živila,
- delajo le po navodilih,
- pospravijo za seboj.

k) igrišče

- Učenci stopajo nanj pod nadzorom učitelja in ga po dovoljenju učitelja tudi zapuščajo,
- vse pripomočke pospravijo na dogovorjeno mesto,
- za športno vzgojo na igrišču uporabljajo športne copate, ki so za to namenjeni,
- pazijo na inventar,
- na igrišče ne nosijo ničesar (ure, torbe, ...),
- za vse dejavnosti upoštevajo učiteljeva navodila.

Pravila ravnanja za dejavnosti:

- **ekskurzije in športne dneve,**
- **šolo v naravi in tabore.**

a) ekskurzije in športni dnevi:

Organizator (ekskurzije, športnega dne) izdelava načrt dejavnosti in v njem predvidi morebitne nevarnosti in ukrepe za preprečevanje nezgod. Načrt lahko izdelava na osnovi delnih načrtov, ki jih pripravijo posamezni učitelji ali vodniki. Pred začetkom dejavnosti mora načrt odobriti

ravnatelj. Po končani dejavnosti morajo spremljevalci podati pisno analizo ekskurzije ali športnega dneva.

Načrt dejavnosti mora vsebovati vsaj:

- cilj, namen in potek dejavnosti ,
- opis relacije s časi odhodov, prihodov in morebitnih nastanitev,
- poimenski seznam udeležencev - učencev in spremljevalcev,
- ukrepe za varno izvedbo dejavnosti,
- seznanitev staršev,
- pripravo učencev in njihove obveznosti,
- pravila obnašanja,
- sankcije (vzgojni ukrepi),
- plačilo.

Vodja mora udeležencem, spremljevalcem, učencem in staršem posredovati ustrezna navodila.

- Spremljevalci morajo biti razporejeni tako, da so vsi učenci pod nadzorom. Učitelji spremljevalci praviloma spremljajo tiste učence, ki jih poznajo.
- Na pohodih morajo biti spremljevalci razporejeni na začetku, v sredini in na koncu skupine.
- V vozilih (avtobus, vlak) mora imeti vsak učenec svoj sedež, med vožnjo morajo potniki sedeti, ne smejo se sklanjati skozi okna. Spremljevalci morajo biti razporejeni na začetku (spredaj), v sredini in na koncu (zadaj) skupine v vozilu.
- V vlaku ni dovoljeno prehajanje učencev iz vagona v vagon. Na postajališčih in peronih učenci mirno čakajo ob spremljevalcih. Vse gibanje je umirjeno.
- Ob postankih vozil je treba zagotoviti varen izstop tako, da najprej izstopi spremljevalec in zagotovi varen izstop učencem (nevarnost drugih vozil ipd.).
- Učenci naj se izogibajo vozil (tudi stoječih), psom in drugih živali (nevarnost stekline, ugrizov, pikov, ...), naj ne trgajo sadežev in rastlin (strupenost).
- Učenci na ekskurzije ne prinašajo rezilnih predmetov in drugih pogojno nevarnih predmetov.
- V gostiščih ni dovoljeno naročanje in uživanje alkoholnih pijač.
- Spremljevalci se morajo pred ekskurzijo pozanimati, ali imajo učenci težje zdravstvene težave (npr.: astmatiki, srčni bolniki, epileptiki, ...).
- Starši so dolžni obvestiti razrednika o zdravstvenih težavah otrok.
- V primeru nezgode ali bolezni so spremljevalci dolžni poskrbeti za ustrezno strokovno pomoč in o tem čim hitreje obvestiti starše. Tudi v takem primeru mora vsaj eden od spremljevalcev ostati pri skupini učencev.
- Spremljevalci med potekom dejavnosti ne smejo zapuščati skupine. V izjemnih primerih, ko je to zaradi višje sile nujno, morajo za zavarovanje svoje skupine zadolžiti ostale spremljevalce.

Učenci:

- Učenec od začetka do konca ekskurzije upošteva navodila učiteljev in drugih odraslih spremljevalcev.
- Prepovedano je prinašanje nedovoljenih pijač (alkohol, poživila) in cigaret.
- Med potjo ne uživa alkoholnih pijač, cigaret, ... in jih ne kupuje.
- Prepovedano je prinašanje nevarnih in ostrih predmetov.
- Učenec ne sme brez dovoljenja učitelja zapuščati skupine, spreminjati načrtane smeri hoje ali predčasno zapustiti skupino.
- V sumljivih okoliščinah mora učenec učitelju pokazati vsebino svoje prtljage.
- Do učiteljev, sošolcev in ostalih udeležencev se mora spoštljivo obnašati.
- Kadar učenec opazi nevarnost, morebitno poškodbo ali zdravstveno težavo udeleženca, mora o tem takoj obvestiti učitelja oziroma spremljevalca.
- Živalim se ne približuje.

- Ne uživa neznanih plodov in rastlin.
- Ne uničuje rastlin, ne ogroža živali.
- Pazi na inventar in čistočo v prevoznem sredstvu (vlak, avtobus, ...), restavraciji ali hotelu. Med vožnjo upošteva navodila spremljevalcev.
- Upošteva hišni red hotela, v katerem biva.
- Do sošolcev se obnaša dostojno, ne izziva preprirov, se ne pretepa, ne uporablja grdih izrazov in kletvic. S svojim obnašanjem skrbi za svoj ugled in ugled šole.
- Učenec, ki ima pogostejše zdravstvene težave, se pred odhodom posvetuje s svojim zdravnikom; ta mu dovoli oz. odsvetuje ekskurzijo. O nasvetu zdravnika starši obvezno obvestijo razrednika.

b) šola v naravi in tabori:

Za varnost pri izvedbi šole v naravi in tabora so odgovorni: ravnatelj, pomočnica ravnatelja, učitelji in vaditelji, ki sodelujejo ter po potrebi medicinsko osebje.

Ravnatelj je dolžan priskrbeti zadostno število usposobljenih učiteljev in vaditeljev ter odrediti sposobnega pedagoškega vodjo.

Pedagoški vodja mora biti učitelj, ki obvlada elemente, s katerimi se učenci srečujejo v šoli v naravi. Pedagoški vodja organizira odhod in vrnitev, na terenu pa poskrbi:

- da bodo v naprej opravljene in zavarovane vse predvidljive nevarnosti na vadbišču,
- preveri predznanje učencev,
- da ima skupina priročno sredstvo za reševanje oziroma nudenje prve pomoči,
- odloča o primernosti vremenskih razmer za vadbo,
- odloča o trajanju vadbe (upošteva, da vadba ne traja več kot dve uri dopoldne in dve uri popoldne),
- organizira predavanje o varnosti.

Učitelj ali vaditelj neposredno odgovarja za varnost učencev, ki so mu zaupani. To dosega:

- s pravilnim metodičnim postopkom pri učenju (od lažjega k težjemu),
- s pravilno izbiro terena,
- s stalnim nadzorom pri pouku,
- skupaj s pedagoškim vodjem oceni primernost vremenskih razmer,
- poskrbi za red pri pouku,
- poskrbi za reševanje, če je potrebno,
- ima pri sebi rekvizit za reševanje (obroč, žogo) in prvo pomoč (zavoj, obliž).

Soodgovorni pri izvedbi so tudi:

- starši (primerna obleka, oprema, zdravje otroka),
- prevozniki (brezhibna vozila, primerna vožnja),
- oskrbniki objektov, kjer učenci bivajo (bivalni pogoji, hrana, pomoč) ter reševalne službe, če so potrebne.

Učenci v šoli v naravi smiselno upoštevajo Pravila šolskega reda OŠ Senovo in hkrati pravila Hišnega reda v objektu, kjer prebivajo.

Učenci v času bivanja ne smejo sprejemati obiskov, ne da bi o tem predhodno pridobili dovoljenje spremljevalcev.